

Центральний державний архів-музей
літератури і мистецтва України

Зуммер
Всеволод Михайлович
(1885 – 1970)

український мистецтвознавець

ФОНД № 1287

Опис № 1
справ постійного зберігання

1917 – не пізніше 1970
(крайні дати документальних матеріалів)

ЗМІСТ

	№№ од.зб.	№№ арк.
Передмова		3 – 5
Список скорочень		6
Іменний покажчик		7
I. Творчі документи Зуммера В.М.	1 – 2	8
II. Документи до біографії Зуммера В.М.	3 – 5	9
III. Зображувальні документи	6	9
Здавальний опис № 1	7	9

Передмова

Зуммер Всеволод Михайлович – український мистецтвознавець. Народився 27 вересня 1885 р. в с. Тальне Уманського району Київської обл. (тепер Черкаська обл.) в родині поштово-телеграфного чиновника.

Упродовж 1894 – 1903 рр. навчався у Київській 1-й гімназії.

Закінчив драматичну школу Е.А. і А.Н. Лепковських у Києві. Із 1903 по 1910 рр. грав на російській драматичній сцені, працював черговим режисером та лектором публічних лекцій перед спектаклями.

У 1910 – 1916 рр. навчався на історико-філологічному факультеті Київського університету, закінчив історичне відділення зі спеціалізацією «історія мистецтв» та з дипломом 1-го ступеня. У 1917 р. закінчив Московський археологічний інститут. При Київському університеті витримав магістерський колоквіум (історія мистецтв, старовини, естетика) і прочитав пробні лекції "Ренессанс Палеологов", "Иконное собрание Ханенко" на право викладання у вищій школі по кафедрі історії та теорії мистецтв.

Упродовж 1916 – 1921 рр. готувався до отримання професорського звання по кафедрі історії мистецтв при Київському університеті. Звання професора отримав у 1924 р.

Працював науковим співробітником Київської науково-дослідної кафедри мистецтвознавства Наукового товариства ім. Шевченка, Софійського комітету української Академії наук. Читав історію мистецтв у Київському археологічному інституті (1918 – 1923 рр.), на вечірніх вищих жіночих курсах, у Народному університеті. Їздив у наукові відрядження до Чернігова, Канєва, Переяслава, Москви та ін. міст.

Був доцентом, а після захисту дисертації (1923 р.) – професором Азербайджанського державного університету в Баку, організував там кафедру історії мистецтв і завідував нею до перетворення університету в Педагогічний інститут у 1930 р.

У 1930 р. повернувся на Україну, організував у Харкові Художньо-історичний музей і був його першим директором.

У 1934 р. був репресований.

Упродовж 1938 – 1940 рр. працював у Державній Третьяковській галереї в Москві, де на договірних засадах виконував роботи з визначення, систематизації, каталогізації та наукового вивчення творів Іванова О.

Із Москви був переведений на роботу до Ташкента. Працював професором Середньо-Азіатського державного університету (1940 – 1949 рр.), брав участь в організації кафедри мистецтвознавства та був її завідуючим (1943 – 1949 рр.).

Член профспілки Працівників вищої школи і наукових закладів. Отримав атестат професора, виданий вищою Атестаційною Комісією.

У 1950 – 1951 рр. був професором Київського інженерно-будівельного інституту. Керував заняттями аспірантів Академії Архітектури УРСР з курсу загальної історії архітектури, прочитав цикл лекцій "Стили архітектури" в Промбудпроекті, лекції в Будинку вчених та ін.

Із січня 1952 р. працював науковим співробітником Краєзнавчого музею в м. Острі, читав лекції в місцевому Будинку культури, лісгоспі, їздив із лекціями до Чернігова, Старогородка, Крехаєва, Виползова, Максима, Морівська, Гнилуші, проводив екскурсії в Юр'єву божницю, організовував літературні читання.

Із 14 липня 1952 р. Зуммеру В.М., як науковцю, Міністерством соціального забезпечення УРСР була призначена довічна пенсія.*

---

*ЦДАМЛМ України – ф. 1287, оп. 1, од. зб. 3. Словник художників України. – К.: 1973. С. 91. Митці України. – К.: 1992. С. 272.

1 березня 1956 р. через хворобу був змушений залишити роботу в Остерському краєзнавчому музеї.

Помер Зуммер Всеволод Михайлович 16 грудня 1970 р. в м. Острі Чернігівської області.

До ЦДАМЛМ України документальні матеріали українського мистецтвознавця Зуммера В.М. передала у 1971 р. Коленко Катерина Михайлівна, племінниця. У липні 2013 р. документи були взяті на науково-технічне опрацювання, в результаті якого створено опис № 1 на 7 од. зб. за 1917 – не пізн 1970 рр.

Серед творчих документів Зуммера В.М. стаття до 70-річчя від дня смерті Іванова О. «Есхатология Ал. Иванова» та список власних наукових робіт.

У розділі «Документи до біографії Зуммера В.М.» зберігається автобіографія, диплом про закінчення Київського університета Св. Володимира, атестат професора з кафедри історії мистецтв.

Розділ «Зображувальні документи» містить індивідуальні фотографії Зуммера В.М.

Документи в розділах систематизовано за хронологією. Фізичний стан документів задовільний. Документи опису опрацьовані згідно з методичним посібником «Робота з документами особового походження». – К.: 2009.

Передмову склала:
провідний спеціаліст
відділу довідкового апарату
та обліку документів
17.07.2013 р.

Т.Л. Пуганова

Список скорочень

б/д	без дати
маш.	машинопис
не пізн.	не пізніше
Св.	Святого

Іменний покажчик**од. зб.**

Іванов О.

1

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор ЦДАМЛМ України
 _____ О.В. Кульчий
 20.08.2013 р.

ФОНД № 1287

Зуммер
Всеволод Михайлович
(1885 – 1970)

український мистецтвознавець

ОПИС № 1
 справ постійного зберігання

1917 – не пізн. 1970
 (крайні дати документів)

Надходження згідно з актом: № 930 від 12.03.1971 р.

№ пп	Заголовок справи	Дати документі в	К-сть док.	К-сть арк.	Прим ітки
	I. Творчі документи Зуммера В.М.				
1.	«Эсхатология Ал. Иванова». Стаття до 70-річчя від дня смерті Іванова О. Зшиток.	1929	1	13	
2.	Список власних наукових робіт. Маш.	б/д	1	5	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Примітки
II. Документи до біографії Зуммера В.М.					
3.	Автобіографія. Маш. * * *	не пізн. 1970	1	6	
4.	Диплом про закінчення Київського університета Св. Володимира.	1917	1	1	
5.	Атестат професора з кафедри історія мистецтв.	1924, 1946	1	3	
III. Зображувальні документи					
6.	Індивідуальні фотографії Зуммера В.М. Оригінал, копія. * * *	не пізн. 1970	2	2	
7.	Здавальний опис № 1.	1972	1	3	

В даний опис № 1 з № 1 по № 7 внесено 7 (сім) одиниць зберігання, 8 (вісім) документів на 33 (тридцяти трьох) аркушах.

Опис склала:
провідний спеціаліст
19.07.2013 р.

Т. Л. Пуганова

СХВАЛЕНО
Протокол ЕПК ЦДАМЛМ України
від 20.08.2013 р.
№ 7

Прийнято на державне зберігання до архіву-музею 7 (сім) одиниць зберігання, 8 (вісім) документів на 33 (тридцяти трьох) аркушах.

Документи передала:
провідний спеціаліст
21.08.2013 р.

Т. Л. Пуганова

Документи прийняла:
Начальний відділу
забезпечення збереженості
21.08.2013 р.

Л. Д. Харадампова